

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) และการวิจัยทางมานุษยวิทยาโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) และการสัมภาษณ์ (Interview) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยมีขั้นตอนในการดำเนินการศึกษาวิจัยดังต่อไปนี้

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ผู้กระทำผิดวัยหนุ่มที่กระทำ ความผิดในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ซึ่งประกอบด้วย คดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา คดีปล้นทรัพย์ และคดีชิงทรัพย์ ที่อยู่ในทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง ในช่วงเวลาที่ทำการศึกษาวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มแรกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการใช้แบบสอบถาม จำนวน 250 ชุด ด้วยวิธีการสุ่มเลือกตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) ซึ่งประกอบด้วยผู้กระทำผิดวัยหนุ่มที่กระทำ ความผิดในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ ที่ต้องโทษคุมขังอยู่ในทัณฑสถานวัยหนุ่มกลาง กลุ่มที่ 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ ซึ่งผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการสัมภาษณ์ไว้ทั้งสิ้น 10 ราย โดยเริ่มจากการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากผู้กระทำผิดวัยหนุ่มส่วนที่เหลือจากการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการใช้แบบสอบถามแล้ว โดยพิจารณาคัดเลือกเฉพาะรายที่มีลักษณะการกระทำผิดหรือพฤติกรรมแห่งคดีที่น่าสนใจ มีความหลากหลายเพื่อทำการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) กับผู้กระทำผิดในกลุ่มดังกล่าว

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.3.1 แบบสอบถาม

ผู้วิจัยจะได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น เป็นเครื่องมือในการหาข้อมูลที่จะมาวิเคราะห์ ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังต่อไปนี้

การสร้างแบบสอบถามผู้วิจัยจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

- 1) ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร ผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2) กำหนดเนื้อหาของแบบสอบถาม เพื่อให้ครอบคลุมในเรื่องที่ศึกษา และมีลักษณะที่บุคคลทั่วไปสามารถตอบให้ข้อเท็จจริงได้
- 3) นำแบบสอบถามที่สร้างไว้เรียบร้อยแล้ว ไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ทำการตรวจวิจารณ์ จากนั้นได้ทำการทดสอบแบบสอบถามกับผู้กระทำผิดวัยหนุ่มในทัณฑสถานวัยหนุ่ม จังหวัดอยุธยา จำนวน 30 ชุด และนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างกันของตัวแปรอิสระ แล้วจึงได้แก้ไขข้อความบางตอนเพื่อให้เกิดความเที่ยงตรงในเนื้อหา (Content Validity) มากยิ่งขึ้น ก่อนนำไปใช้เก็บข้อมูลจริงต่อไป

จากขั้นตอนต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 - เป็นข้อมูลภูมิหลังของประชากร ได้แก่ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา อาชีพ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับอบายมุข และรูปแบบวิธีการในการกระทำผิด
- ส่วนที่ 2 - เป็นข้อมูลปัจจัยทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยทางเศรษฐกิจ และปัจจัยทางครอบครัวของประชากร อันประกอบด้วย สภาพถิ่นที่อยู่ การคบเพื่อน ความสัมพันธ์กับผู้เสียหาย รายได้ของครอบครัว ภาระหนี้สิน การมีภาระเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัว และประวัติการกระทำผิดของคนในครอบครัวหรือเครือญาติ

ส่วนที่ 3 - เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำผิดในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญของกลุ่มประชากร ได้แก่ ลักษณะการกระทำผิด ซึ่งประกอบด้วย การกระทำความผิดในคดีฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ปล้นทรัพย์ และชิงทรัพย์

3.3.2 การสัมภาษณ์

สำหรับวิธีการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยจะใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับแบบสอบถาม แต่จะมีความละเอียดมากกว่าในแบบสอบถาม เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจน และครบถ้วนสมบูรณ์ ในการเก็บข้อมูลด้วยการวิจัยทางมานุษยวิทยาโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) ส่วนข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และมีการพรรณนา สรุปประเด็นสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย

3.3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังกล่าว ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้นำหนังสือเพื่อขอความอนุเคราะห์เข้าทำการเก็บข้อมูลจากบัณฑิตคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนออธิบดีกรมราชทัณฑ์ และเมื่อได้รับอนุมัติจากกรมราชทัณฑ์แล้ว จึงนำหนังสืออนุมัติดังกล่าวไปติดต่อกับผู้อำนวยการทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางเพื่อชี้แจงรายละเอียดในการขอความร่วมมือเข้าทำการเก็บข้อมูล และขอให้ทางทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางกำหนดวัน เวลา นัดหมายที่จะเข้าทำการเก็บข้อมูล

2. ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการที่กล่าวมาข้างต้น โดยผู้วิจัยมอบแบบสอบถามให้กับเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ทัณฑสถานวัยหนุ่มกลางเพื่อนำไปแจกให้กับผู้กระทำผิดวัยหนุ่มในส่วนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทำการกรอกแบบสอบถาม และได้นัดหมายวันขอรับแบบสอบถามกลับ โดยทำการเก็บข้อมูลในวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2543 จนถึงวันที่ 5 มีนาคม 2543

3. การวิจัยทางมานุษยวิทยาโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกโดยการสัมภาษณ์ผู้กระทำผิดวัยหนุ่มที่กระทำความผิดในคดีอุกฉกรรจ์และสะเทือนขวัญ จำนวน 10 ราย โดยได้ทำการพูดคุย สร้างความคุ้นเคยเพื่อให้เกิดความไว้วางใจ แล้วจึงทำการสัมภาษณ์อย่างละเอียด เริ่มต้นทำการสัมภาษณ์ตั้งแต่วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2543 จนถึงวันที่ 5 มีนาคม 2543

3.3.4 การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจึงทำการบันทึกข้อมูลจากแบบสอบถามลงแบบรหัส เนื่องจากจำนวนประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนมาก ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้นำมาดำเนินการประมวลผลด้วยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Sciences) วิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานและหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรต่าง ๆ

3.3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติเพื่ออธิบายลักษณะของข้อมูลของกลุ่มประชากรและหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ดังนี้

1. ในการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น ค่าสถิติที่ใช้ คือ ความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage) เพื่อบรรยายถึงลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

2. การวิเคราะห์เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตาม เพื่อทดสอบสมมติฐาน ค่าสถิติที่ใช้คือ การทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-square)